

tmmob
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ**BASIN
AÇIKLAMASI****TMMOB
GENEL SEKRETERİ
DERSİM GÜL:
"ELEKTRİK VE
DOĞALGAZA YAPILAN
ZAMLAR DERHAL GERİ
ALINSIN!"**

ELEKTRİK VE DOĞALGAZ ZAMLARININ SORUMLUSU SİYASİ İKTİDARDIR! ZAMLAR DERHAL GERİ ÇEKİLSİN!

Halkın temel ihtiyaçları olan elektrik ve doğalgaza yapılan erken ve fahiş zamlara ilişkin TMMOB Genel Sekreteri Dersim Gül tarafından 1 Haziran 2022 tarihinde basın açıklaması yapıldı.

Temel ihtiyaç maddelerine her gün birbiri ardına yeni zamlar gelmeye devam ediyor.

Temmuz ayı başından geçerli olması gerekirken, kural dışı bir uygulama ile EPDK tarafından 1 ay önce açıklanan yeni elektrik fiyat tarifeleri ile abone tanımlama ve sınıflandırma ölçütleri değiştirildi. Yeni tarifeler sonucunda değişik abone gruplarının elektrik alış fiyatları yüzde 15-25 oranlarında artırılarak, tüketiciye zam olarak yansıdı. Dün gece yapılan son zamlarla birlikte bu yıl içinde elektrik fiyatları %57,9 ile %237,5 arasında değişen oranlarda yükseldi.

FAHİŞ FİYAT ARTIŞLARINDAN KİMLER SORUMLU?

Yirmi yıldır yönetimde olan siyasi anlayış, tamamı ithal edilen doğalgaz ve buhar kömürüne dayalı santralleri desteklemiş, doğalgaz santrallerinin kurulu gücü 26.000 MW'a, ithal kömür santrallerinin de 9000 MW'a dayanmıştır. Geçen yıl elektrik üretiminin yarısı, alım fiyatları dünya ölçeğinde yükselen bu ithal kaynaklardan karşılanmıştır. "Yerli ve milli" enerji kaynağı güneşe dayalı potansiyelin yalnızca %3'ü, rüzgar enerji kaynağının %25'i değerlendirilebilirken, enerji hammaddeleri ithalatına geçen yıl 50,4 milyar dolar, bu senenin

2022 Elektrik Fiyat Artışları			
ABONE GRUBU	31.12.2021 FİYAT (TL)	01.07.2022 FİYAT (TL)	ARTIŞ %
KONUT 1. KADEME	0,9156	1,4455	57,9
KONUT 2. KADEME	0,9156	2,1682	136,8
TİCARETHANE (30 kWh/GÜN VE ALTI)	1,2175	2,5682	110,9
TİCARETHANE (30 kWh GÜN VE ÜSTÜ)	1,2175	3,4243	181,3
SANAY	1,0145	3,4243	237,5
TARIMSAL SULAMA	1,0790	2,1682	101

ilk çeyreğinde ise 25 milyar dolar ödeyen siyasi iktidar ve enerji yönetimi fiyat artışlarının sorumlusudur.

Bugüne değin, tüm uygulamalarında yurtaşları değil, özel şirketleri kollayan EPDK, elektrik fiyat oluşumunda da şirket kârlarının korunması ve artırılmasını tek ölçü saymıştır. EPDK, elektrik şirketlerinin fiyat tekliflerinde referans olan azami fiyat sınırını 2020 yılı Mart ayında 0,6 TL iken 2022 yılı başında 2,0 TL'ye, 30.03.2022 tarihinde 2,5 TL'ye, 19.05.2022 tarihinde 2,75 TL'ye ve son olarak 28.05.2022 tarihinde de 3,2 TL'ye kadar yükseltmiştir. 2 yılda elektrik şirketlerinin fiyat tekliflerinde referans olan azami fiyat sınırı %530 arttırılmıştır.

Son on gün içinde fiyatlar ve maliyetler yüzde 28 artmadığına göre, EPDK'nin azami fiyat sınırını yükseltmekteki amacının Piyasa Takas Fiyatının (PTF) yüksek seyretmesi ve şirketlerin kârlarının artması olduğu açıktır. Son dört yılda Yenilenebilir Enerji Kaynaklarını Destekleme Mekanizması (YEKDEM), alım garantili fiyatlar ve kapasite tahsisi vb. uygulamalarla 243 milyar TL kaynak aktarılan özel şirketler,

bedeli tüketiciler ve kamu kaynaklarından karşılanan bu yanlış, haksız ve yanlış uygulamaların sürmesini istemektedir.

DOĞALGAZ FİYAT ARTIŞLARI

Tamamına yakını ithal edilen doğal gazın fiyatları dünyadaki çeşitli spekülasyon hareketleri ve petrol fiyatları ile bağlantılı olarak yükselmekte, TL'nin yabancı paralar karşısında yüksek oranlı değer kaybı ile birlikte, fiyat artışları çok yüksek oranlara varmaktadır.

Son 6 ayda BOTAŞ'ın gaz satış fiyatlarındaki artış konutlarda %119,4, Ticari İşletmelerde ve Küçük Sanayi Kuruluşlarında %215, Büyük Sanayi Kuruluşlarında %148, Elektrik Üretim Tesislerinde ise %160,4 olmuştur. Bu artışlar, tüm sanayi ürünlerine ve tüm tüketim maddelerine bir biçimde yansımaktadır.

Yapılan bu zamlar tüm halkın gündelik yaşamını olumsuz etkilemekte, enflasyonu kontrol edilemez düzeylere tırmandırmaktadır. Yoksul halk kesimleri enerji tüketimlerini karşılayamaz hale gelmiş durumdadır. Bu durumu telafi

BOTAŞ Gaz Satış Fiyat Tarifeleri Değişimi 31.12.2021-01.06.2022 Dönemi (ÖTV ve KDV Hariç Fiyatlar-TL/m3)			
TÜKETİM GRUBU	31.12.2021- 01.06.2022 FİYAT	31.12.2021-01.06.2022 FİYAT	FİYAT ARTIŞI %
KONUT	1,488094	3,264507	119,4
1. KADEME (TİCARİ İŞL. VE KÜÇÜK SAN.)	1,488094	4,687497	215,0
2. KADEME (BÜYÜK SAN.)	4,20	10,416667	148,0
ELEKTRİK ÜRETİMİ	4,80	12,500	160,4

etmek için zamlar derhal geri çekilmeli, enerji yoksullarına kamusal destekler artırılmalı ve genişletilmelidir.

Elektrik ve Makina Mühendisleri Odalarının yıllardır dile getirdiği, bir ailenin aylık asgari elektrik tüketiminin 230 kilovat saat olduğu gerçeğini görmezden gelen siyasi iktidar, fahiş elektrik ve doğalgaz zamlarını protesto eylemlerinin yaygınlaşması üzerine konutlara 1. kademede tüketim sınırını 240 kilovat saate yükseltmek zorunda kalmıştır. Düşük gelirli ailelere yapılan elektrik yardımının üst sınırı ise hala 150 kilovat saattir. 2 milyon 140 bin hane nin 150 kilovat saate kadar tüketimlerini devlet karşılamaktadır. Bu uygulama derhal gözden geçirilmeli, hanede yaşayan kişi sayısından bağımsız olarak yoksul ailelerin 240 kilovat saate kadar tüketimlerinin tamamı kamu tarafından karşılanmalıdır.

Bireysel ısınma ile ısınan bir konutun yıllık doğalgaz tüketimi, örneğin Ankara'da 960 m³'tür. Açıklanan yeni fiyatlarla (tekrarlan-

cak zamlar hariç) bu tüketimin bedeli yaklaşık 4 bin 640 TL'dir. Düşük gelirli ailelere yapılabilecek açıklanan 450 TL ile 1.150 TL yardım, yıl içinde hiç yeni zam yapılmıyorsa bile, ödenecek gaz bedelinin yalnızca %9,6 ile %24,8'ini karşılamaktadır. Bugün yardıma ihtiyaç duyan bir hanenin doğalgaz için ödeyeceği paranın yalnızca biri ile dördte birini karşılayan destek düşük ve yetersizdir. Destek tutarı, yıllık gaz ihtiyacı olarak ödenecek gaz bedeline eşitlenmeli ve kapsamı tüm düşük gelirli aileleri kapsayacak şekilde genişletilmelidir. Ayrıca yerel yönetimler bedelsiz veya düşük bedelle su desteği vermelidir.

Enerji girdileri ve ürünlerindeki yüksek vergiler düşürülmeli, elektrik faturalarına eklenerek konut abonelerinden zorla tahsil edilen kayıp/kaçak bedeli ve dağıtım şirketlerine ilave kazançlar sağlayan tüm kalemler iptal edilmelidir. Konutlarda temel ihtiyaçlardan olan elektrik, doğalgaz, su ve iletişim, çağdaş insan yaşamının temel unsurlarıdır. Yurttaşların bu temel ihtiyaçları KDV, Özel İletişim Vergisi vb. vergilerden muaf olarak karşılanmalıdır.

Yapılan zamlar nedeniyle başta yoksullar olmak üzere ülkemizdeki tüm yurttaşların hayatını olumsuz etkilemektedir. Bu zamlar derhal geri alınmalı, dar gelirli ve yoksulları fiyat artışlarına karşı koruyacak sosyal ve mali tedbirler hayata geçirilmelidir.

DERSİM GÜL

TMMOB Genel Sekreteri